

Bryssel den 17 november 2023
(OR. en)

15620/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0405(NLE)**

**EDUC 452
JEUN 267
SPORT 56
SOC 803
EMPL 577
COMPET 1138
RECH 515**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 november 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 719 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION ”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 719 final.

Bilaga: COM(2023) 719 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.11.2023
COM(2023) 719 final

2023/0405 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2023) 719 final} - {SWD(2023) 720 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

”Jag är fast besluten att förverkliga den europeiska utbildningssatsningen senast 2025. Vi måste riva hindren för lärande och förbättra tillgången till utbildning av hög kvalitet. Vi måste göra det lättare för elever att flytta mellan utbildningssystem i olika länder. Och vi måste flytta utbildningskulturens fokus till livslångt lärande som berikar oss alla.”

Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, Politiska riktlinjer¹

Mobilitet i utbildningssyfte har visat sig vara en mycket värdefull erfarenhet som ger människor möjlighet att skaffa sig kunskaper och färdigheter som behövs för personlig, utbildningsmässig och professionell utveckling samt för samhällsengagemang och social inkludering². Att organisera mobilitet i utbildningssyfte är också en stark drivkraft för utbildningsinstitutioner och anordnare av icke-formellt och informellt lärande för att höja kvaliteten på det lärande de erbjuder. Mot bakgrund av den gröna och den digitala omställningen, som kräver en kompetensrevolution, bidrar mobilitet i utbildningssyfte till att åtgärda kompetensklifor, påskyndar kompetensutveckling och skapar en stark känsla av medborgarskap och förståelse för gemensamma värderingar i och utanför Europa.

Enligt förslaget menas med *mobilitet i utbildningssyfte* att flytta fysiskt till ett annat land än hemlandet för studier, yrkesutbildning eller icke-formellt eller informellt lärande. Det har ett brett tillämpningsområde som omfattar alla typer av mobilitet i utbildningssyfte och inlärare och personal inom alla sektorer av livslångt lärande, inbegripet skolor, högskolor, yrkesutbildning och vuxenutbildning samt mobilitet i utbildningssyfte för ungdomar, ungdomsarbetare och personal inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt på idrottsområdet. Dessutom ingår mobilitet i utbildningssyfte både inom EU och internationellt till och från EU.

Den föreslagna rekommendationen är en viktig byggsten i det europeiska området för utbildning där lärande inte hindras av gränser och där alla har möjlighet att lära eller studera utomlands. Den ska stärka förutsättningarna för mobilitet i utbildningssyfte för alla och göra det möjligt för fler att dra nytta av Erasmus+³ och andra gränsöverskridande program för mobilitet i utbildningssyfte.

¹ Politiska riktlinjer för nästa kommission (2019–2024): *En ambitiösare union: Min agenda för Europa* [Politiska riktlinjer för nästa kommission \(2019–2024\): En ambitiösare union: Min agenda för Europa" | Europeiska kommissionen \(europa.eu\)](#)

² Arbetsdokument från kommissionens avdelningar: *Impact assessment, accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing 'Erasmus': the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Regulation (EU) 1288/2013* (svensk översättning saknas), {COM(2018) 367 final} - {SEC(2018) 265 final} - {SWD(2018) 276 final. Finns på: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0277>

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013, (EUT L 189, 28.5.2021, s. 1).

Den föreslagna EU-ramen för mobilitet i utbildningssyfte uppdaterar rådets rekommendation från 2011 om Unga på väg – att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte⁴ genom att utvidga tillämpningsområdet från ungdomar till inlärare i alla åldrar samt till lärare och personal. Den nya ramen för mobilitet i utbildningssyfte handlar också om nya inlärningsmönster, bl.a. digitala verktyg för lärande och blandat lärande samt mer hållbar mobilitet.

Uppdateringen aviserades i kommissionens meddelande om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025⁵, för att låta fler inlärare och lärare övervinna hinder och dra nytta av möjligheter till mobilitet. I meddelandet identifierades följande centrala mål för den uppdaterade ramen: möjliggöra mobilitet för mycket fler typer av deltagare, främja grön och digital mobilitet samt uppmuntra balanserad mobilitet. I meddelandet betonades också att internationellt samarbete på utbildningsområdet, inbegripet mobilitet i utbildningssyfte, är avgörande för att nå EU:s geopolitiska mål och målen för hållbar utveckling till 2030.

Detta politiska förslag om mobilitet i utbildningssyfte ingår i paketet om att ta vara på potentialen i talangmobilitet, tillsammans med kommissionens rekommendation om erkännande av tredjelandsmedborgares kvalifikationer och ett lagförslag om EU:s talangreserv, som främjar EU som ett attraktivt mål där begåvade människor kan studera och arbeta.

Syftet med talangpartnerskapen är att stärka samarbetet mellan EU, medlemsstaterna och partnerländerna samt främja den internationella mobiliteten för arbetskraften och utveckla talanger på ett sätt som är till nytta för alla. De ger en stabil, politiskt styrd och flexibel struktur som effektivt kan främja samarbete även på utbildningsområdet, bl.a. genom mobilitet i utbildningssyfte för både inlärare och personal. De ska öka allmänhetens medvetenhet och stärka mobilitet i utbildningssyfte från länder utanför EU. De stöder även insatser för att bygga upp effektiva kompetenssystem i länder utanför EU och samtidigt bidra till arbetskraftsförsörjningen i EU på områden som är prioriterade för den gröna och den digitala omställningen.

Mobilitet i utbildningssyfte för studerande från tredjeländer kan också bidra till ett snabbare erkännande av deras kvalifikationer när de tar sig in på arbetsmarknaden i EU. Den kan bidra till att överbrygga klyftan mellan kvalifikationer från tredjeländer och krav i EU genom att förse deltagarna med mikromeriter, betygsdokumentation och andra styrkande handlingar som kan hjälpa dem som granskar kvalifikationerna att snabbt och korrekt bedöma dem. Dessutom styrks språkkunskaper, kulturell anpassningsförmåga och exponering för europeiska utbildningskrav, vilket kan underlätta ytterligare validering av läranderesultat.

Vidare kan mobilitet i utbildningssyfte, särskilt utbyten som inbegriper arbetsplatsförlagt lärande som ger deltagarna erfarenhet av arbetsmarknaden, fungera som en inkörsport för dem som överväger att återvända till EU och söka jobb. I överensstämmelse med rådets rekommendation från 2017 om uppföljning av utexaminerade⁶ är utveckling av verktyg och metoder för utbyte av jämförbar inläring och arbetsrelaterad information om utexaminerade (som flyttar till ett annat EU-land för studier eller arbete) högt prioriterat i verksamheten inom det europeiska nätverket för uppföljning av akademisk examen, t.ex. undersökningen Eurograduate 2022.

⁴ EUT C 199, 7.7.2011, s. 1.

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ EUT C 423, 9.12.2017, s. 1.

- **Utmaningar som ska hanteras genom den föreslagna rekommendationen**

Även om mycket har uppnåtts inom mobilitet i utbildningssyfte sedan rådets rekommendation Unga på väg från 2011 har det framkommit att mer behöver göras för att erbjuda mobilitet i utbildningssyfte till alla, särskilt för personer med begränsade möjligheter⁷.

Eurobarometerundersökningen 2022 om ungdomar och demokrati under Europaåret för ungdomar⁸ visade att endast 15 % av de tillfrågade hade deltagit i utbildning eller praktik i ett annat EU-land. Enligt samma undersökning såg också ungdomar bättre utbildning och yrkesutbildning, inbegripet fri rörlighet för studerande, lärlingar och elever, bland de tre viktigaste fokusområdena för Europaåret för ungdomar 2022. Enligt Eurobarometerundersökningen 2023 om ungas inträde på arbetsmarknaden med fokus på praktik, hade 21 % av de tillfrågade ungdomarna genomfört minst en av sina praktikutbildningar i ett annat EU-land. De främsta hindren för att få tillgång till gränsöverskridande praktikplatser var brist på ekonomiska resurser och information om möjligheterna.

År 2023 visade resultattavlan för rörlighet⁹ goda resultat på de flesta områden i rekommendationen från 2011. Läget var dock olika i olika medlemsstater. Systematiskt stöd till mindre gynnade inlärares deltagande¹⁰ i mobilitet i utbildningssyfte visade sig vara det område där behovet av ytterligare framsteg är störst.

Covid-19-pandemin störde utbildning och arbetsplatsförlagt lärande på ett unikt sätt. Den fick negativa konsekvenser för både den fysiska mobiliteten och inlärares och personalens psykiska och fysiska hälsa¹¹. Pandemin avslöjade också stor ojämlikhet i fråga om barns tillgång till möjligheter på nätet, inbegripet utbildning¹². Samtidigt har pandemin lett till en snabb utveckling av nya mönster för mobilitet i utbildningssyfte, t.ex. blandad mobilitet och virtuella utbyten. Sektorn för ungdomsverksamhet har också drabbats hårt, vilket framgår av EU:s ungdomsrapport 2021, och pandemin har ökat resursbehovet för bl.a. digitalt ungdomsarbete, för att stödja ungdomars mobilitet, utveckling, engagemang och hälsa.

Underlag som bl.a. den studie som kommissionen beställt, *Supporting learning mobility: progress, obstacles and way forward*¹³, inbjudan att lämna synpunkter och det offentliga

⁷ I enlighet med förordning (EU) 2021/817 om Erasmus+ menas i detta förslag med *personer med begränsade möjligheter* personer som av ekonomiska, sociala, kulturella, geografiska eller hälsomässiga skäl, på grund av sin migrantbakgrund, eller av skäl såsom funktionsnedsättning eller inlärningssvårigheter eller av andra skäl, inbegripet ett skäl som skulle kunna ge upphov till diskriminering enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, möter hinder som gör det svårt för dem att få faktisk tillgång till mobilitet i utbildningssyfte.

⁸ Eurobarometerundersökningar: Ungdomar och demokrati under Europaåret för ungdomar, maj 2022. Ungas inträde på arbetsmarknaden med fokus på praktik, april 2023.

⁹ Resultattavlan för rörlighet började tillämpas 2016 med målet att övervaka genomförandet av rådets rekommendation från 2011 på områdena högre utbildning och grundläggande yrkesutbildning. Finns på: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/mobility-scoreboard>.

¹⁰ I rådets rekommendation från 2011 beskrevs mindre gynnade inlärare som personer som kanske berövas möjligheten till rörlighet i utbildningssyfte.

¹¹ Utbildningsöversikten 2021. Finns på: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/en/>

¹² *How families handled emergency remote schooling during the COVID-19 lockdown in spring 2020*, 2020, Gemensamma forskningscentrumet och Eurostat. Undersökning av IKT-användning i hushåll och efter individ [isoc_i, ci_in_h], 2019

¹³ EU:s publikationsplattform, <https://op.europa.eu>

samrådet, visade på de största hindren för mobilitet i utbildningssyfte, däribland ekonomiska och sociala hinder, brist på information och vägledning, språk- och tillgänglighetshinder samt administrativa hinder. Ett annat allvarligt hinder för mobiliteten är den begränsade omfattningen av automatiskt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands, eftersom rutinerna för erkännande ofta är långsamma, medan information inte är lättillgänglig och är något som de enskilda institutionerna själva får bestämma.

Under 2022 betonade EU-medborgarna vid konferensen om Europas framtid i sina förslag om framtida politik behovet av att EU och medlemsstaterna främjar möjligheter till mobilitet, och rekommenderade bl.a. att man borde främja europeiska utbyten på olika områden, både fysiska och digitala, bl.a. skolutbyten, vänortsverksamhet, resor och yrkesmässig rörlighet (för bl.a. lärare och folkvalda lokalpolitiker) samt fram till 2025 inrätta ett inkluderande europeiskt område för utbildning där alla har lika tillgång till utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande, även boende på landsbygden och i avlägsna områden¹⁴. Enligt rekommendationerna bör utbytena vara tillgängliga i alla medlemsstater för alla, oavsett ålder, utbildningsnivå, bakgrund och ekonomiska tillgångar. I förslagen efterlystes också en förstärkning av EU:s befintliga mobilitetsprogram och säkerställande av en diversifierad tillgång till dem. I en av rekommendationerna uppmanas EU särskilt att ta med idrott i utbytes- och mobilitetsprogram på EU-nivå.

Den europeiska medborgarpanelen om utlandsutbyten lämnade under år 2023 in 21 rekommendationer¹⁵ om ett bredare och mer varierat deltagande i programmet Erasmus+ och andra program för mobilitet i utbildningssyfte. Rekommendationerna inriktades på information, inkludering av personer i alla åldrar och bakgrunder, flerspråkighet, anställdas mobilitet i utbildningssyfte och andra aspekter av mobilitet i utbildningssyfte som erkännande av utbildarnas betydelse för att organisera mobilitet i utbildningssyfte och grönare mobilitet. Mobilitet i utbildningssyfte kan minska kompetensbristen genom att förbättra deltagarnas anställbarhet, utveckla deras övergripande kompetens och bidra till bättre kompetensmatchning. Att vara en attraktiv destination för mobilitet i utbildningssyfte kan i sin tur öka de lokala arbetsgivarnas tillgång till arbetskraft. För närvarande uppger tre fjärdedelar (74 %) av de små och medelstora företagen i EU att de just nu drabbas av kompetensbrist för minst en plats på företaget. Vidare säger fyra företag av fem i undersökningen att de i allmänhet har svårt att hitta anställda med rätt kompetens, och mer än hälften av dem (53 %) har svårt att behålla kvalificerad arbetskraft¹⁶.

- **Förslagets mål**

Målet för detta politiska förslag är att öka möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte för alla genom medlemsstaternas och kommissionens åtgärder. Syftet är att gradvis göra mobilitet i utbildningssyfte till regel, inte undantag, i det europeiska området för utbildning.

¹⁴ Vid konferensen om Europas framtid sammanstrålade 800 slumpmässigt utvalda medborgare 2021–2022 för att lämna rekommendationer om framtidens politik https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en#final-reports-and-proposals

¹⁵ I den europeiska medborgarpanelen om utlandsutbyten deltog 150 slumpmässigt utvalda medborgare från alla åldersgrupper och olika bakgrunder i diskussionerna i mars och april 2023. De slutliga rekommendationerna finns på: https://citizens.ec.europa.eu/learning-mobility-panel_sv

¹⁶ Flash Eurobarometer FL529: Europaåret för kompetens – strategier för kompetensbrist, rekrytering och bevarande av kompetens i små och medelstora företag. Finns på: https://data.europa.eu/data/datasets/s2994_fl529_eng?locale=en

För att öka mobiliteten i utbildningssyfte och göra den mer inkluderande föreslår kommissionen att man fastställer nya mål på EU-nivå och arbetar för att ha uppnått dem 2030:

- Inom högre utbildning bör andelen utexaminerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte vara minst 25 %.
- Inom yrkesinriktad utbildning bör andelen inlärare som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands vara minst 15 %.
- Inom alla utbildnings-, ungdoms- och idrottssystem bör personer med begränsade möjligheter utgöra minst 20 % av alla inlärare som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands.

Förslaget har också som mål att ge särskild stimulans till mobilitet i utbildningssyfte för lärare och lärlingar genom särskilda politiska ramar, i enlighet med bilagorna. Lärare med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte är viktiga förebilder för inlärare och viktiga främjare av mobilitet i utbildningssyfte i skolorna. För lärarna själva kan mobilitet i utbildningssyfte medföra betydande fördelar när det gäller kulturell, kognitiv och personlig lärfarenhet, utöver kunskaper och färdigheter för att främja utbyte av god praxis. Möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte ökar också läraryrkets attraktionskraft och kan bidra till att attrahera och behålla lärare i skolorna. Lärlingarnas ökade mobilitet bidrar till att åtgärda kompetensklyftor, stödja den gröna och den digitala omställningen och öka ungdomarnas anställbarhet. Lärlingar stöter på särskilda hinder som komplexa rättsliga förhållanden för status som lärling, lärlingarnas låga ålder, mångfalden av nationella lärlingssystem och kursplaner som ska följas under utbytet och arbetsgivarnas ovilja att delta i mobiliteten i utbildningssyfte på grund av risken för förlorad produktivitet. Tanken med den här rekommendationen är att tillhandahålla en sammanhängande politisk ram med förslag till gradvisa förändringar i närtid och grunderna för en övergripande strategi på längre sikt.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget bygger på och kompletterar befintliga politiska bestämmelser som möjliggör och stöder mobilitet i utbildningssyfte. De mest relevanta är följande:

I rådets resolution av den 18 februari 2021 om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)¹⁷ är en strategisk prioritering att göra livslångt lärande och mobilitet till en verklighet för alla. I rådets resolution av den 16 maj 2023 om det europeiska utbildningsområdet: tiden fram till 2025 och därefter¹⁸ framhävs att kartläggning och avlägsnande av kvarstående hinder för mobilitet i utbildningssyfte är avgörande för att färdigställa det europeiska området för utbildning.

Den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter¹⁹ är att var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att individen deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergången på arbetsmarknaden, överallt i Europeiska unionen.

¹⁷ EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.

¹⁸ EUT C 185, 26. 5.2023, s. 35.

¹⁹ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/sv/>

Europaåret för kompetens²⁰, som startade den 9 maj 2023 och löper fram till den 8 maj 2024, ska främja kompetenspolitik och investeringar för att matcha människors ambitioner, behov och kompetens, inbegripet färdigheter som förvärvats under mobilitet, med arbetsmarknadens behov och möjligheter.

I Europeiska unionens ungdomsstrategi 2019–2027²¹ betonas vikten av mobilitet i utbildningssyfte för ungdomar för erfarenhetsutbyte, samarbete samt kulturell och medborgerlig verksamhet i ett europeiskt sammanhang. I rådets resolution om ramen för inrättandet av en europeisk agenda för ungdomsarbete²² efterlystes främjande av ungdomsarbetets europeiska dimension genom gränsöverskridande och transnationellt utbyte, samarbete, interkulturellt lärande och ömsesidigt lärande.

I rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande²³ och i de europeiska riktlinjerna från 2023 för validering av icke-formellt och informellt lärande²⁴ understryks att validering av läranderesultat som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande kan spela en viktig roll för att förbättra anställbarhet och mobilitet i utbildningssyfte, särskilt när det gäller socioekonomiskt missgynnade eller lågkvalificerade.

Rådets rekommendation av den 10 mars 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram²⁵ omfattar praktik utanför formell utbildning, däribland praktik i andra länder. Kommissionen håller på att uppdatera kvalitetskriterierna.

Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande²⁶ har bland annat som mål att öka mobiliteten och den sociala integrationen för arbetstagare och inlärare.

I rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet²⁷ fastställs 14 kriterier för en gemensam bild av de nationella lärlingssystemen, vilket är en nyckelfaktor för att öka det ömsesidiga förtroendet och underlätta mobilitet över gränserna för lärlingar. Rekommendationen uppmuntrar till att successivt främja mobilitet över gränserna för lärlingar, antingen på arbetsplatsen eller vid utbildningsanstalter, som ett inslag i lärlingsutbildningen. Lärlingarnas mobilitet främjas också av den europeiska alliansen för lärlingsutbildning.

Genom Europass-beslutet av den 18 april 2018 inrättades en europeisk ram för att främja tydlighet i och förståelse av färdigheter och kvalifikationer som förvärvats i formella, icke-formella och informella sammanhang, bland annat vid mobilitet, genom en onlineplattform som erbjuder webbaserade verktyg och information om tjänster med vägledning för gränsöverskridande mobilitet i utbildningssyfte och karriärplanering.

²⁰ https://year-of-skills.europa.eu/index_sv

²¹ Resolution från Europeiska unionens råd och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet: Europeiska unionens ungdomsstrategi 2019–2027, EUT C 456, 18.12.2018, s. 1.

²² EUT C 415, 1.12.2020, s. 1.

²³ [EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.](#)

²⁴ Cedefop (2023), *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxemburg: Publikationsbyrån. Cedefops referensserie nr 124. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/389827>

²⁵ EUT C 88, 27.3.2014, s. 1.

²⁶ [EUT C 189, 15.6.2017, s. 15.](#)

²⁷ [EUT C 153, 2.5.2018, s. 1.](#)

I rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands²⁸ betonas vikten av erkännande av europeiska kvalifikationer och studieperioder utomlands inom högre utbildning och gymnasieutbildning utan något separat förfarande för erkännande. I genomföranderapporten²⁹ och rådets slutsatser, som antogs den 26 maj 2023³⁰, betonas att det krävs avsevärda ytterligare insatser för att automatiskt erkännande ska bli verklighet i EU.

Enligt rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinlärning³¹ bör språkinlärning förbättras från tidig ålder och det bör byggas upp en språkmedvetenhet i skolor och yrkesutbildningsinstitutioner så att fler ungdomar talar minst två europeiska språk utöver sitt modersmål.

I kommissionens meddelande av den 30 september 2020 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025³² betonas att unionens utbytesprogram och internationella utbildningssamarbete har bidragit till att göra Europa till en attraktiv destination, främja innovation och skapa arbetstillfällen.

Genom rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft³³ infördes ett nytt mål på EU-nivå om att 8 % av alla yrkesstuderande ska kunna delta i mobilitet i utbildningssyfte utomlands senast 2025. I rekommendationen betonas vikten av möjligheter till mobilitet för inlärare och personal i yrkesutbildningssektorn och för organisationer som ett viktigt sätt att omsätta internationaliseringsstrategier i praktiken. I Osnabrückförklaringen³⁴, som ministrarna med ansvar för yrkesutbildning, de europeiska arbetsmarknadsparterna och kommissionen ställer sig bakom, uppmanas de nationella myndigheterna att stödja och underlätta mobilitet för yrkesutbildning och vuxna inlärare, inklusive lärlingar.

Agendan för västra Balkan för innovation, forskning, utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott, en övergripande och långsiktig samarbetsstrategi för EU och västra Balkan, som lanserades vid Brdotoppmötet mellan EU och västra Balkan den 6 oktober 2021, innehåller ett mål om förbättrad mobilitet i utbildningssyfte.

Den europeiska universitetsstrategin³⁵ från den 18 januari 2022 innehåller mål om att utveckla ett europeiskt system för kvalitetssäkring och erkännande för att uppmuntra automatiskt erkännande av kvalifikationer i hela Europa och stödja ett öppet och rättvist erkännande av kvalifikationer från tredjeländer, även flyktingars, genom nätverket av centrum för

²⁸ [EUT C 444, 10.12.2018, s. 1.](#)

²⁹ [COM\(2023\) 91 final](#)

³⁰ [EUT C 185, 26.5.2023, s. 44.](#)

³¹ [EUT C 189, 5.6.2019, s. 15.](#)

³² [COM\(2020\) 625 final.](#)

³³ [EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.](#)

³⁴ Osnabrück Declaration on vocational education and training as an enabler of recovery and just transitions to digital and green economies (inte översatt till svenska; Osnabrück-förklaringen om yrkesutbildning som en viktig faktor för återhämtning och en rättvis omställning till digitala och gröna ekonomier) (30 november 2020). Finns på: <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/osnabruck-declaration-2020-vocational-education-and-training-enabler-recovery-and-just-transitions>

³⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en europeisk universitetsstrategi, [COM\(2022\) 16 final](#).

akademiskt erkännande³⁶ och EU:s verktyg för öppenhet – den europeiska referensramen för kvalifikationer och europeiska digitala referenser för lärande.

I rådets rekommendation av den 5 april 2022 om att bygga broar för ett effektivt europeiskt samarbete inom högre utbildning planeras ett förstärkt systemomfattande och långvarigt transnationellt samarbete på institutionell nivå, bl.a. genom utveckling av en gemensam europeisk examensmärkning och institutionaliserade samarbetsinstrument som en tänkbar europeisk rättslig status för allianser mellan högre utbildningsanstalter.

I rådets slutsatser av den 5 april 2022 om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare³⁷ efterlyses främjande och utvidgning av rörligheten för lärare och utbildare så att den blir ett gemensamt inslag i deras utbildning och karriär. Erasmuslärarakademier, som stöds av programmet Erasmus+ 2021–2027, testar också nya åtgärder som stöder lärares mobilitet och möjliggör ömsesidigt lärande mellan lärare och lärarutbildare genom transnationella nätverk, praktikgemenskaper och gemensamma program mellan lärarutbildningsanstalter.

Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen³⁸ syftar till att underlätta gränsöverskridande volontärarbete för ungdomar i unionen. Där betonas vikten av inkluderings-, kvalitets-, erkännande- och hållbarhetsaspekter inom gränsöverskridande volontärarbete för ungdomar.

• **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Mobilitet i utbildningssyfte med stöd på EU-nivå har kopplingar till andra relevanta politikområden som utbildning, sysselsättning, medborgarskap och demokratisk delaktighet, social inkludering, icke-diskriminering, laglig migration och integration, språkinläring, kreativitet och kultur, klimatåtgärder samt digitalisering.

Förutom att bidra till förverkligandet av det europeiska området för utbildning stöder förslaget genomförandet av den europeiska kompetensagendan, som syftar till att ta itu med kompetensbrister och främja kompetenshöjning och omskolning, liksom EU:s strategi för barnets rättigheter, som erkänner barns rätt att få bästa möjliga start i livet och utveckla sin fulla potential och efterlyser ytterligare insatser för att garantera inkluderande, icke-segregerad och högkvalitativ utbildning³⁹. Mobilitet i utbildningssyfte bidrar också till handlingsplanen för digital utbildning, som syftar till att utnyttja den digitala teknikens potential för lärande och undervisning. Enligt den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter⁴⁰ har var och en rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att individen deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar på arbetsmarknaden, överallt i Europeiska unionen. Förslaget är också anpassat till EU:s politik och initiativ för mobilitet, t.ex. den europeiska kompetensagendan och initiativen för flerspråkighet och interkulturell dialog, däribland EU:s strategi för flerspråkighet. Genom att främja mobilitet i utbildningssyfte

³⁶ Gemensamt nätverk för det europeiska nätverket av informationscentrum i den europeiska regionen och nätverket av nationella informationscentrum för akademiskt erkännande i Europeiska unionen (Enic-Naric).

³⁷ [EUT C 167, 21.4.2022, s. 2.](#)

³⁸ [EUT C 157, 11.4.2022, s. 1.](#)

³⁹ COM(2021) 142 final. I EU:s strategi för barnets rättigheter nämns att mer än 22 % av barnen i EU löper risk att drabbas av fattigdom och social exkludering och att omkring 10 % av ungdomarna i EU lämnar skolan i förtid.

⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>.

uppmuntrar förslaget enskilda att utveckla sina språkkunskaper, sin kulturella medvetenhet och sin interkulturella kompetens.

Många EU-program och EU-instrument stöder mobilitet i utbildningssyfte, särskilt följande:

- Programmet Erasmus+ erbjuder möjligheter till transnationell och internationell mobilitet i utbildningssyfte för inlärare i alla åldrar, utbildningspersonal, ungdomsarbetare och olika ungdomsaktiviteter.
- Europeiska solidaritetskåren ger ungdomar möjlighet att delta i volontärarbete och solidaritetsverksamhet i och utanför EU, och i verksamhet för humanitärt bistånd i hela världen.
- Europeiska socialfonden plus (ESF+) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) stöder medlemsstaterna och regionerna i deras strävanden att säkerställa lika tillgång till inkluderande och icke-segregerad utbildning och kompetensutveckling från förskola till eftergymnasial nivå. Genom att främja allmän och yrkesinriktad utbildning samt vuxenutbildning bidrar dessa fonder också till att underlätta tillgänglighet och inkludering för personer med funktionsnedsättning, vilket möjliggör mobilitet i utbildningssyfte för alla. Initiativet Alma (Aim, Learn, Master, Achieve) finansieras av ESF+ och syftar till att hjälpa missgynnade ungdomar som varken arbetar eller studerar att integreras i samhället genom att underlätta deras väg tillbaka till utbildning eller sysselsättning. Initiativet ger deltagarna arbetsrelaterade erfarenheter på 2–6 månader i en annan medlemsstat, som en del ett helhetsgrepp som täcker utbildning, handledning och rådgivning.
- Interreg åtgärdar gränshinder, bland annat för mobilitet i utbildningssyfte, och ger nationella och regionala myndigheter och utbildningsinstitutioner möjlighet att samarbeta för att utveckla färdigheter, särskilt för ungdomar.
- Instrumentet för tekniskt stöd ger på begäran medlemsstaterna skräddarsydd expertis för att reformera och förbättra mobilitet i utbildningssyfte, särskilt genom flaggskeppsinitiativ som är inriktade på att attrahera talanger, ungdomsutbildning och kompetens. Dessutom främjar flaggskeppsinitiativet Samarbete för utbyte inom den offentliga förvaltningen (Pace) samarbete och gränsöverskridande utbyte av tjänstemän mellan medlemsstaterna för att stärka deras kompetens och administrativa kapacitet även på utbildningsområdet.
- Inom Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen är mobilitet i utbildningssyfte mellan EU och partnerländerna ett av de viktigaste sätten att utrota fattigdom, bekämpa ojämlikhet och diskriminering och främja mänsklig utveckling.
- Instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III) ska säkerställa möjligheter att bidra till den socioekonomiska utvecklingen i de länder som är på väg att ansluta sig till EU, särskilt i fråga om ungdomar.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för den föreslagna rådsrekommendationen är artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Enligt artikel 165.1 i EUF-fördraget ska unionen bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation.

Målet för unionens insatser enligt artikel 165.2 andra, tredje, femte och sjätte strecksatserna i EUF-fördraget ska vara att

- främja mobiliteten för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,
- främja samarbete mellan utbildningsanstalter,
- främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte och stimulera ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv,
- främja utvecklingen av distansundervisning.

Enligt artikel 165.4 andra strecksatsen i EUF-fördraget ska rådet på förslag av kommissionen anta rekommendationer för att bidra till de mål som anges i den artikeln.

Enligt artikel 166.1 i EUF-fördraget ska unionen genomföra en yrkesutbildningspolitik som ska understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.

Målet för unionens insatser enligt artikel 166.2 tredje strecksatserna i EUF-fördraget ska vara att

- underlätta tillträde till yrkesutbildning och främja mobiliteten för yrkeslärare och för elever i sådan utbildning, särskilt de unga.

Enligt artikel 166.4 i EUF-fördraget ska rådet på förslag av kommissionen anta rekommendationer för att bidra till de mål som anges i den artikeln för att bidra till de mål som anges i den artikeln uppnås.

Initiativet innebär ingen utökning av EU:s föreskrivande befogenheter eller bindande åtaganden för medlemsstaterna. Medlemsstaterna beslutar hur de genomför denna rådsrekommendation i enlighet med sina nationella omständigheter.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).

Enligt artiklarna 165.1 och 166.1 i EUF-fördraget är medlemsstaterna ansvariga för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation. Samtidigt finns det belägg för att de står inför ett antal likartade frågor som rör skolresultat och välbefinnande i skolan.

Denna rådsrekommendation respekterar fullständigt medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt deras kulturella och språkliga mångfald. Samtidigt återspeglar rekommendationen unionens kompletterande och stödjande roll och det europeiska utbildningssamarbetets frivilliga karaktär. Vad gäller det europeiska området för utbildning stöder initiativet medlemsstaternas insatser för att utarbeta och genomföra politiska strategier och mekanismer, beroende på vad som är lämpligt enligt deras nationella system och strukturer.

I initiativet föreslås ingen utvidgning av EU:s föreskrivande befogenheter eller några bindande åtaganden för medlemsstaterna, i enlighet med artiklarna 165.4 och 166.4, som utesluter harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar på utbildningsområdet. Det europeiska mervärdet ligger främst i unionens förmåga att mobilisera politiskt engagemang på nationell nivå och att stödja utbildningssystemen genom politiska riktlinjer, gemensamma verktyg och instrument (t.ex. Erasmus+, faciliteten för återhämtning och resiliens, Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden, programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa, instrumentet för tekniskt stöd samt Asyl-, migrations- och integrationsfonden), samtidigt som man fullt ut respekterar subsidiariteten.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i EUF-fördraget.

Varken innehållet i eller utformningen av denna föreslagna rådsrekommendation går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. De åtaganden som medlemsstaterna gör är frivilliga och varje medlemsstat har frihet att besluta om vilken strategi de ska anta.

- **Val av instrument**

För att bidra till att de mål som anges i artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget uppnås föreskriver fördraget att rådet ska anta rekommendationer på förslag av kommissionen.

En rådsrekommendation är ett lämpligt instrument på utbildningsområdet, där EU har stödjande befogenheter, och det är ett instrument som ofta används för åtgärder på EU-nivå inom detta område. Som rättsligt instrument markerar det medlemsstaternas åtagande när det gäller de presenterade åtgärderna och utgör en stark politisk grund för samarbete på området, samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas befogenhet på utbildningsområdet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Resultattavlan för rörlighet inrättades för att följa upp rådets rekommendation Unga på väg från 2011, och den tillhandahåller en ram för att övervaka de europeiska ländernas framsteg med att stödja mobilitet i utbildningssyfte. Den innehåller indikatorer för högre utbildning och

grundläggande yrkesutbildning. Förslaget bygger på kvalitativa uppgifter om mobilitet i utbildningssyfte från resultattavlan.

- **Samråd med berörda parter och insamling av sakkunnigutlåtanden**

Förslaget bygger på synpunkter som samlats in under ett omfattande samråd. Detta inbegrep följande:

- Ett öppet offentligt samråd under 12 veckor om det nya initiativet, som pågick 8 februari–3 maj 2023.
- En europeisk medborgarpanel om utlandsutbyten där 150 slumpmässigt utvalda medborgare från alla 27 medlemsstater deltog i diskussioner under tre veckoslut i mars och april 2023. En medborgarrapport med rekommendationer, diskussioner och överläggningar från medborgarpanelen om utlandsutbyten bifogas detta förslag.
- En serie fokusgrupper med inlärare, personal, berörda parter och experter på området.
- En rad riktade samråd med de berörda parterna, bland annat vid storskaliga evenemang.
- Olika styrgruppsmöten, expertgruppsmöten och utfrågningar med arbetsmarknadens parter.

Förslaget bygger också på en studie som genomfördes av PPMI Group 2023, *Supporting learning mobility: progress, obstacles and way forward*⁴¹, som innehåller en översikt över den viktigaste utvecklingen sedan rådets rekommendation från 2011 och tendenserna inom mobilitet i utbildningssyfte.

- **Konsekvensbedömning**

Med tanke på att aktiviteterna kompletterar medlemsstaternas initiativ, de föreslagna aktiviteternas frivilliga karaktär och omfattningen av de förväntade konsekvenserna genomfördes ingen konsekvensbedömning. Utarbetandet av förslaget byggde på tidigare studier⁴², samråd med medlemsstaterna, riktade samråd och det offentliga samrådet.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Detta förslag till rådsrekommendation respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som är stadfästa i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, där det erkänns att solidaritet är ett av de universella värden som unionen bygger på. Detta förslag tar i synnerhet full hänsyn till följande artiklar i stadgan:

⁴¹ EU:s publikationsplattform, <https://op.europa.eu>

⁴² Fullständiga hänvisningar finns i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

- Artikel 8 (rätt till skydd av personuppgifter).
- Artikel 13 (akademisk frihet).
- Artikel 14 (rätt till utbildning).
- Artikel 21 (rätt till icke-diskriminering).
- Artikel 24 (barns rättigheter).
- Artikel 26 (integrering av personer med funktionsnedsättning).

Åtgärderna kommer att genomföras i enlighet med EU:s lagstiftning om skydd av personuppgifter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän dataskyddsförordning)⁴³.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta initiativ kommer inte att kräva ytterligare resurser från EU:s budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För att stödja genomförandet kommer kommissionen att se över de nationella handlingsplaner som medlemsstaterna ska utarbeta för 2025–2030 och utarbeta en översiktsrapport 2026.

Kommissionen avser att rapportera om genomförandet av rekommendationen inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget ger en övergripande ram för att stärka de nödvändiga villkoren för mobilitet i utbildningssyfte, ta itu med utmaningar och tillhandahålla incitament. Syftet är att göra mobilitet i utbildningssyfte till en integrerad del av alla utbildningsvägar, stärka språkinläringen och övergå till automatiskt erkännande inom EU av resultat av lärandeperioder utomlands. Ett annat syfte är att göra mobilitet i utbildningssyfte mer inkluderande och tillgängligt genom att uppmana medlemsstaterna att vidta ytterligare åtgärder för vägledning, lämplig finansiering och annat stöd till personer med begränsade möjligheter. Ett tredje syfte är att göra mobilitet i utbildningssyfte mer miljömässigt hållbar, satsa på digital teknik för att underlätta mobiliteten och främja EU:s värden. Förslaget ska

⁴³ EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

slutligen underlätta ett fördjupat samarbete med viktiga tredjeländer i enlighet med initiativet för talangpartnerskap, främja EU som en attraktiv destination för talanger från tredjeländer där de kan studera och förbättra rättvist och öppet erkännande av kvalifikationer från tredjeländer samt partiellt och tidigare lärande.

I det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar beskrivs de senaste forskningsrönen och resultat av en rad samråd som stöder den föreslagna rekommendationen.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) I Romförklaringen av den 25 mars 2017 åtog sig EU:s ledare att arbeta för en union där ungdomar får den bästa utbildningen och kan studera och få arbete över hela kontinenten.
- (2) Mobilitet i utbildningssyfte har visat sig vara mycket värdefullt för inlärare för att de ska få de kompetenser⁴⁴ som behövs för personlig, akademisk och yrkesmässig utveckling. Gränsöverskridande lärande ökar den interkulturella förståelsen och bidrar till att utveckla en gemensam europeisk identitet. Att organisera mobilitet i utbildningssyfte, både genom att sända ut och ta emot inlärande, är också en stark drivkraft för utbildningsinstitutioner och anordnare av icke-formellt och informellt lärande att höja kvaliteten på det lärande de erbjuder.
- (3) Mobilitet i utbildningssyfte är viktig för att bidra till att åtgärda kompetensbristen i unionen, särskilt den kompetens som behövs för den gröna och den digitala omställningen och för inlärarnas övergång till arbetsmarknaden. Arbetsplatsförlagt lärande, inbegripet perioder som tillbringas i ett annat land, medför fördelar för kompetensutveckling och anställbarhet. Mobilitet i utbildningssyfte kan också underlätta tredjelandsmedborgares integration på EU:s arbetsmarknad.
- (4) Att ge alla möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte är avgörande för att förverkliga det europeiska området för utbildning. I kommissionens meddelande av den 30 september 2020 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025⁴⁵

⁴⁴ På samma sätt som i rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1) definieras kompetenser som en kombination av kunskaper, färdigheter och attityder.

⁴⁵ [COM\(2020\) 625 final](#)

aviserades en uppdatering av ramen för mobilitet i utbildningssyfte, rådets rekommendation från 2011 *Unga på väg – att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte*⁴⁶ och utarbetandet av den politiska ramen för lärares mobilitet i utbildningssyfte för att göra det möjligt för fler inlärare och lärare att dra nytta av mobilitet. Genom den här rekommendationen uppdateras rådsrekommendation från 2011 för att stärka dess bestämmelser, utvidga möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte – från ungdomar till inlärare i alla åldrar och anställda – och hantera nya inlärningsmönster, inbegripet blandat lärande.

- (5) I rådets resolution av den 18 februari 2021 om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)⁴⁷ är en strategisk prioritering att göra livslångt lärande och mobilitet till en verklighet för alla. I rådets resolution av den 16 maj 2023 om det europeiska utbildningsområdet: tiden fram till 2025 och därefter⁴⁸ framhävs att kartläggning och avlägsnande av kvarstående hinder för mobilitet för inlärande och lärare, samtidigt som inkluderande, hållbar och balanserad mobilitet uppmuntras, är avgörande för att färdigställa det europeiska området för utbildning.
- (6) Uppgifter som samlats in av Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) visar att länderna måste öka sina ansträngningar för att förbättra sina genomsnittliga resultat när det gäller att tillhandahålla heltäckande stöd till mobilitet för inlärare inom yrkesutbildning, särskilt för lärlingar. Enligt de nationella genomförandeplanerna⁴⁹ för rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft⁵⁰ har endast omkring hälften av medlemsstaterna prioriterat åtgärder för ökad mobilitet inom yrkesutbildningen.
- (7) En bedömning⁵¹ av genomförandet av rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet⁵² och underlag från Cedefop⁵³ tyder på att mobiliteten för lärlingar fortfarande är underutvecklad och att mer behöver göras för att de ska kunna delta i mobilitet.
- (8) I rådets slutsatser om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare⁵⁴ av den 5 april 2022 efterlyses främjande och utvidgning av mobiliteten för lärare och utbildare så att den blir ett vanligt inslag i deras utbildning och karriär.
- (9) En bedömning av genomförandet av EU:s ungdomsstrategi⁵⁵ visar att det behövs ökade insatser för att ge alla ungdomar och ungdomsarbetare faktisk tillgång till

⁴⁶ EUT C 199, 7.7.2011, s. 1.

⁴⁷ EUT L 66, 26.2.2021, s. 1.

⁴⁸ EUT C 185, 26.5.2023, s. 5.

⁴⁹ Briefing note – *Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET*, Cedefop. Finns på: <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/9180>

⁵⁰ EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.

⁵¹ Finns på: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=10070>

⁵² EUT C 153, 2.5.2018, s. 1.

⁵³ *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations*. Finns på: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

⁵⁴ EUT C 167, 21.4.2022, s. 2.

⁵⁵ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet av den europeiska ungdomsstrategin (2019–2021).

möjligheter till mobilitet. Detta inbegriper volontärarbete i det civila samhället och ytterligare arbete med effektiva system för validering av kompetens som förvärvats genom icke-formell och informell mobilitet i utbildningssyfte, i samverkan med rådets rekommendation av den 5 april 2022 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen⁵⁶.

- (10) Bristen på färdigheter i främmande språk är fortfarande ett av de största hindren för att inleda mobilitet i utbildningssyfte, studera och arbeta utomlands och verkligen upptäcka Europas kulturella mångfald. Samtidigt kan vissa kurser i främmande språk uppmuntra inlärare från ett annat land att delta i mobilitet i utbildningssyfte.
- (11) I rapporten om genomförandet av rådets rekommendation om automatiskt erkännande av kvalifikationer och studieperioder utomlands⁵⁷ samt i de tillhörande slutsatserna från rådet⁵⁸ framhålls att det krävs betydande ytterligare insatser för att det automatiska erkännandet ska fungera i EU. Inom högre utbildning har betydande förbättringar gjorts när det gäller tolkningen av begreppet automatiskt erkännande bland de nationella myndigheterna. Kvarstående inkonsekvens och bristande transparens är dock en viktig faktor som avskräcker studenter från att delta i mobilitet.
- (12) Att främja mobilitet i utbildningssyfte med tredjeländer kan göra de europeiska utbildningssystemen mer attraktiva för resten av världen och locka begåvningar till de europeiska utbildningsinstitutionerna. Internationellt samarbete på utbildningsområdet, inbegripet mobilitet i utbildningssyfte, är avgörande för att genomföra EU:s geopolitiska prioriteringar, särskilt Global Gateway, och för att nå målen för hållbar utveckling till 2030.
- (13) Nyttan med att främja tillgång för personer med begränsade möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte är särskilt stor, och detta inkluderingsmål står i centrum för programmet Erasmus+ 2021–2027. Det är särskilt viktigt att utvidga detta mål till andra program för mobilitet i utbildningssyfte i hela EU.
- (14) Initiativet Europauniversitet har som mål att nå 50 % mobilitet bland de deltagande institutionerna, medan en eventuell utveckling av en gemensam europeisk examen också förutsätter att mobilitet integreras i läroplanerna. Den ökade budgeten för Erasmus+ 2021–2027 bidrar till EU:s mål att få fler inlärare att delta i mobilitet i utbildningssyfte minst en gång under studierna. Det är därför viktigt att höja målet på 20 % mobilitet i utbildningssyfte, som sattes upp för första gången i Bolognaprocessen 2009. De verktyg som har tagits fram sedan dess skapar tillsammans med åtgärderna i denna rekommendation förutsättningarna för att få minst 25 % av dem som utexamineras från högre utbildning att delta i mobilitet i utbildningssyfte.
- (15) Lärandemönstren har utvecklats under det senaste årtiondet, bland annat på grund av covid-19-pandemin, som har främjat virtuellt och blandat lärande. Utvidgningen av möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte för inlärare, utbildare och personal inom alla utbildnings-, ungdoms- och idrottssektorer i formella, icke-formella och informella sammanhang har också lett till att flexibla format för mobilitet i utbildningssyfte utvecklats.

⁵⁶ EUT C 157, 11.4.2022, s. 1.

⁵⁷ [COM\(2023\) 91 final](#)

⁵⁸ [EUT C 185, 26.5.2023, s. 44.](#)

- (16) Balanserad mobilitet för forskare, särskilt forskare i början av karriären, bör stödjas ytterligare för att öka deras personliga och professionella utveckling och därigenom gynna konkurrenskraften hos det europeiska forsknings- och innovationssystemet.
- (17) Syftet med denna rekommendation är att bidra till förverkligandet av det europeiska området för utbildning fram till 2025. I visionen om kvalitet i utbildningen ingår att främja den dubbla friheten för inlärare och lärare att vara mobila, särskilt för personer från missgynnade sociala bakgrunder och personer med funktionsnedsättning, och för institutioner att fritt samarbeta med varandra i och utanför Europa. Inkluderande och rättvisa utbildningssystem bör stödja sammanhållna samhällen och lägga grunden för ett aktivt medborgarskap och förbättrad anställbarhet. Medlemsstaterna uppmanas att se till att det råder möjliggörande förhållanden för mobilitet i utbildningssyfte och undanröja hinder och ge incitament som är anpassade till de särskilda behoven hos inlärare, utbildare och personal i olika sektorer.
- (18) Denna rekommendation syftar också till att underlätta ett ökat samarbete med viktiga tredjeländer i enlighet med initiativet talangpartnerskap, och till att främja EU som en attraktiv destination för begåvade personer från tredjeländer för lärande och studier.
- (19) Denna rekommendation syftar vidare till att erinra om de befintliga synergierna och komplementariteten mellan de EU-program som behandlar mobilitet i utbildningssyfte, exempelvis Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, och andra finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå, exempelvis de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ med det tillhörande initiativet Alma (Aim, Learn, Master, Achieve).
- (20) Denna rekommendation har också som mål att ge stimulans till mobilitet i utbildningssyfte för lärare och lärlingar genom särskilda politiska ramar i enlighet med bilagorna. Skolorna står inför lärarbrist, och mobilitet i utbildningssyfte torde göra yrket mer attraktivt. Lärare som har genomgått mobilitet kan bli förebilder för inlärarna och kan bidra till att främja transnationellt och internationellt samarbete. I rådets slutsatser om ökad rörlighet för lärare och utbildare under grundutbildning och fortbildning betonas de positiva effekter som mobilitet i utbildningssyfte utomlands har för lärarnas yrkesmässiga utveckling och på utbildningssystemen, samtidigt som hinder för mobilitet utpekats. Lärlingar stöter också på en rad särskilda hinder som beror på det arbetsplatsförlagda lärandets särdrag. Deras mobilitet bidrar till att åtgärda kompetensklyftor, stödja den gröna och den digitala omställningen och öka ungdomarnas anställbarhet.

KONSTATERAR FÖLJANDE:

- (21) I denna rekommendation används samma definition av *mobilitet i utbildningssyfte* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet Erasmus+. Med det menas att flytta fysiskt till ett annat land än bosättningslandet för att genomgå utbildning, yrkesutbildning eller icke-formellt eller informellt lärande. Denna rekommendation omfattar mobilitet i utbildningssyfte både inom EU och internationellt till och från EU.
- (22) Mobilitet i utbildningssyfte enligt denna rekommendation omfattar inlärare och personal inom alla sektorer av livslångt lärande, inbegripet skolor, högskolor, yrkesutbildning och vuxenutbildning samt mobilitet i utbildningssyfte för ungdomar,

ungdomsarbetare och personal inom förskoleverksamhet och barnomsorg samt på idrottsområdet. Alla typer av mobilitet i utbildningssyfte ingår, inbegripet kortvarig mobilitet, gruppmobilitet, blandad mobilitet, mobilitet för studiemeriter samt mobilitet för examina.

- (23) När det gäller målet för mobilitet i utbildningssyfte inom högre utbildning ingår bland annat mobilitetsinsatser med en utresa på minst 2 månader, inklusive både praktik och mobilitet för studier, och kortare mobilitet bestående av minst 3 poäng inom det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter (ECTS). Mobiliteten kan vara helt fysisk eller blandad, med både en virtuell och en fysisk komponent. Målet beräknas för utexaminerade som deltagit i mobilitet i utbildningssyfte minst en gång under studierna.
- (24) Som svar på uppmaningarna⁵⁹ om ett mer ambitiöst mål än det nuvarande målet på 8 % för mobilitet i utbildningssyfte utomlands för studerande i yrkesutbildning föreslås i denna rekommendation att målet för deltagande för yrkesstuderande, inklusive lärlingar, senast 2030 ska ha höjts till 15 %. Målet för yrkesutbildning bygger på indikatorn i rådets slutsatser om ett riktmärke för rörlighet i utbildningssyfte (2011/C372/08)⁶⁰ och rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft. Det mäts som andelen inlärare och lärlingar som är inskrivna i yrkesinriktade gymnasieprogram och eftergymnasiala program och som deltagit i en mobilitetsperiod utomlands under sina studier. Här ingår deltagare i flexibla mobilitetsmöjligheter som i Erasmus+ (t.ex. kortvarig mobilitet, gruppmobilitet, blandad mobilitet och mobilitet kopplad till deltagande i kompetenstävlingar).
- (25) I enlighet med förordning (EU) 2021/817 menas med *personer med begränsade möjligheter* personer som av ekonomiska, sociala, kulturella, geografiska eller hälsomässiga skäl, på grund av sin migrantbakgrund, eller av skäl såsom funktionsnedsättning eller inlärningssvårigheter eller av andra skäl, inbegripet ett skäl som skulle kunna ge upphov till diskriminering enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, möter hinder som gör det svårt för dem att få faktisk tillgång till mobilitet i utbildningssyfte.
- (26) Vid tillämpningen av denna rekommendation och i överensstämmelse med riktlinjerna för genomförandet av strategin för inkludering och mångfald inom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren⁶¹ menas med hinder för mobilitet i utbildningssyfte funktionsnedsättningar, hälsoproblem, hinder med anknytning till utbildningssystem, kulturella skillnader, sociala hinder, ekonomiska hinder, hinder med anknytning till diskriminering samt geografiska hinder.

ÄR MEDVETET OM KOMMISSIONENS AVSIKT ATT BYGGA VIDARE PÅ BEFINTLIGA INITIATIV FÖR ATT STÖDJA GENOMFÖRANDET AV DENNA

⁵⁹ Inbegripet Europaparlamentets resolution om rådets rekommendation om hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft.

⁶⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011XG1220\(06\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011XG1220(06))

⁶¹ Riktlinjer för genomförande – strategi för inkludering och mångfald inom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, finns på <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

REKOMMENDATION OCH ATT STÄRKA EVIDENSBASEN OM MOBILITET I UTBILDNINGSSYFTE PÅ FÖLJANDE SÄTT:

- (27) Utarbeta riktlinjer för utformningen av de handlingsplaner som avses i punkt 12 samt sammanställa en översiktsrapport om dessa planer för att stödja möjligheter till ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis.
- (28) Ytterligare stödja genomförandet av denna rekommendation genom att bygga vidare på samarbetet och det gemensamma inrättandet av expertgrupperna för styrningen av det europeiska området för utbildning.
- (29) Uppmuntra och stödja ungdomars deltagande i utformningen och genomförandet av strategier och program för mobilitet i utbildningssyfte på nationell, lokal och europeisk nivå,
- (30) Vidareutveckla, främja och ge stöd genom programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren för användning av EU-verktyg som stöder genomförandet av studieperioder utomlands, exempelvis det europeiska studentkortet, det webbaserade språkstödet, den europeiska skolutbildningsplattformen, Europeiska ungdomsportalen, den allmänna nätkursen, ungdomspasset och Europass.
- (31) Vidareutveckla, främja och ge stöd genom Erasmus+ för användning av EU-verktyg som stöder öppenhet kring och validering av meriter och resultat från studieperioder utomlands, särskilt ungdomspasset och Europass-plattformen/Europass-rörlighet, bland annat genom semantisk kompatibilitet via den europeiska modellen för lärande och europeiska digitala lärandemeriter.
- (32) Vidareutveckla och ge stöd till de europeiska universitetsallianserna, bland annat genom Erasmus+ och i form av politiskt stöd, så att de kan förverkliga sin fulla potential och fungera som förebilder inom högre utbildning genom att främja skarvfri och inbäddad mobilitet på europeiska universitetsövergripande campus, främja användningen av mikromeriter och bana väg för en eventuell gemensam europeisk examen.
- (33) Ge ytterligare stöd från Erasmus+ genom att uppmuntra samarbete och ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna om säkerställande av automatiskt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands inom utbildningssektorn på alla nivåer, även för virtuellt och blandat lärande,
- (34) Fortsätta att stödja medlemsstaterna i riktning mot en övergripande strategi för språkundervisning och språkinläring, särskilt genom ömsesidigt lärande, främjande av initiativ och evenemang som Europeiska språkdagen och samarbete med berörda parter och internationella organisationer som Europarådet och OECD för att utveckla innovativa verktyg för språkinläring,
- (35) Främja samverkansfördelar och komplementaritet mellan EU-program som behandlar mobilitet i utbildningssyfte, som Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, och andra finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå, som de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt Europeiska socialfonden+ och Europeiska regionala utvecklingsfondens program, för att maximera effekten av de åtgärder som främjar möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte, bland annat

genom att stödja genomförandet av verktyg och strategier för att öka deltagandet av personer med begränsade möjligheter.

- (36) Hjälpa medlemsstaterna att reformera och förbättra systemen för mobilitet i utbildningssyfte på nationell nivå och i flera länder.
- (37) Kartlägga insatsområdena för de befintliga finansieringsinstrumenten på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå för att öka medvetenheten om deras potentiella åtgärder och god praxis till stöd för mobilitet i utbildningssyfte och främja en effektiv synergi mellan berörda parter.
- (38) Samarbeta med medlemsstaterna och de berörda parterna för att ytterligare förbättra uppgifternas kvalitet och tillgänglighet och utveckla metoder på EU-nivå för insamling och analys av uppgifter, inbegripet undersökningar, till exempel den europeiska undersökningen för uppföljning av utexaminerade, om mobilitet i utbildningssyfte inom alla utbildnings- och ungdomssektorer, som också kan ta hänsyn till inkludering och territoriell mångfald, i full överensstämmelse med EU:s dataskyddslagstiftning,
- (39) Ställa om resultattavlan för rörlighet i nära samarbete med experter från medlemsstaterna, för att följa upp genomförandet av denna rekommendation och utvidga den till att omfatta alla utbildnings- och ungdomssektorer.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

I enlighet med särdragen för nationell skolutbildning, yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning samt ungdoms- och idrottssektorerna

- a) främja smidig mobilitet för inlärare, utbildare och personal inom det europeiska området för utbildning i syfte att stödja utvecklingen av deras kompetens överlag, särskilt de kompetenser som är avgörande för den gröna och den digitala omställningen, bygga upp förtroende och förståelse mellan utbildningssystemen, ungdoms- och idrottssektorerna och främja ett aktivt medborgarskap,
- b) arbeta för program för mobilitet i utbildningssyfte som är inkluderande, miljömässigt hållbara, drar nytta av användningen av digital teknik och främjar unionens gemensamma värden,
- c) fastställa och arbeta för att 2030 ha uppnått nya mål på EU-nivå
 - inom högre utbildning så att andelen utexaminerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte blir minst 25 %,
 - inom yrkesinriktad utbildning så att andelen inlärare som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands blir minst 15 %,
 - inom alla utbildnings-, ungdoms- och idrottssystem så att personer med begränsade möjligheter utgör minst 20 % av alla inlärare som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands,
- d) upprätta strukturellt samarbete med berörda parter på området mobilitet i utbildningssyfte för genomförandet av denna rekommendation.

- 1) Erbjud systemomfattande möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte genom att
 - a) göra mobilitet i utbildningssyfte utomlands till en sedvanlig och integrerad del av skolutbildning, yrkesutbildning och lärlingsutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning genom att ta med möjligheten till perioder i utbildningssyfte utomlands i alla läroplaner genom flexibla mobilitetsfönster, valbara kurser och andra möjligheter,
 - b) hjälpa utbildningsanordnare att utveckla och genomföra en ökande andel gränsöverskridande gemensamma verksamheter, däribland gemensamma program som leder till gemensamma examina, genom att på bästa sätt utnyttja europeiska initiativ, särskilt allianser mellan Europauniversitet, yrkeskunskapscentrum, nationella yrkesutbildningsgrupper, innovationsallianser och lärarakademier inom Erasmus+, och med stöd av erfarenheterna från allianser mellan Europauniversitet som siktar på en mobilitetsandel på 50 % för studenterna i form av fysiska, virtuella och blandade mobilitetsalternativ,
 - c) främja och bygga in mobilitet i utbildningssyfte i icke-formellt och informellt lärande, ungdomsarbete och frivilligarbete som värdefulla och rimliga mobilitetsalternativ för alla inlärare och all personal, bland annat genom informationsinsatser, utåtriktade åtgärder och annat stöd till tillhandahållare av icke-formellt och informellt lärande, lokala och regionala myndigheter, ungdomscentrum och organisationer i det civila samhället,
 - d) stödja tillämpningen av kvalitetskriterier för förberedelser, genomförande och uppföljning av mobilitet i utbildningssyfte, bland annat genom att bygga vidare på de kvalitetsstandarder som utvecklats inom Erasmus+, programmet för Europeiska solidaritetskåren och andra program för mobilitet i utbildningssyfte, och genom att fokusera på verksamhetens tillgänglighet och inkludering,
 - e) samarbeta mellan de organ som förvaltar och genomför finansieringsinstrument på EU-nivå, internationell, nationell eller regional nivå för att säkerställa samordnade åtgärder som stöder och främjar mobilitet i utbildningssyfte, samtidigt som överlappningar undviks och resurseffektiviteten maximeras.
- 2) Stärka språkinläringen genom att
 - a) stärka språkinläring i alla skeden av utbildning och i ungdoms- och idrottssystem, bland annat genom att tillhandahålla en del av lärostoffet på andra EU-språk än det eller de nationella språken för att öka alternativen och möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte,
 - b) underlätta tillgången till språkutbildning och språkinläring, även för vuxna, för att förbättra flerspråkigheten och göra det möjligt för enskilda att dra full nytta av mobilitet i utbildningssyfte, det europeiska området för utbildning och sysselsättningsmöjligheter.
- 3) Stödja engagemanget för mobilitet i utbildningssyfte genom att

- a) bygga upp en kultur för livslång mobilitet i utbildningssyfte i alla skeden av lärandet, från skolutbildning till vuxenutbildning och i olika lärandemiljöer, bland annat genom att utveckla en rad olika format och aktiviteter för mobilitet, stödja utsändar- och värdorganisationer i deras internationaliseringsstrategi, öka utbildningsinstitutionernas attraktionskraft för att ta emot rörliga inlärare och uppmuntra alumninätverk att utveckla och främja lärandeupplevelser på lokal nivå,
 - b) främja samarbete mellan regionala och lokala myndigheter, utbildningsanordnare, organisationer i det civila samhället, icke-statliga organisationer och privata organ för att främja och stödja utgående mobilitet i utbildningssyfte, även för personer med begränsade möjligheter, och skapa en välkomnande miljö för deltagare i mobilitet i utbildningssyfte från utlandet,
 - c) uppmuntra myndigheter och organisationer som förvaltar mobilitetsprogram, både som utsändare och värdar, att minska den administrativa bördan för organisationer och deltagare och ge tydlig vägledning under hela ansökningsprocessen,
 - d) stödja flexibla format för mobilitet i utbildningssyfte som kan bredda rekryteringen av deltagare och fungera som en språngbräda till längre mobilitetsperioder, inbegripet gruppmobilitet, kortvarig mobilitet och blandade intensivprogram och andra lärandeupplevelser som kan leda till mikromeriter, i överensstämmelse med den europeiska strategin för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet,
 - e) värdesätta det arbete som utförs av personal som förbereder och genomför projekt och verksamheter för mobilitet i utbildningssyfte genom att göra det till en integrerad och formellt erkänd del av yrket som utbildningspersonal och ungdomsarbetare, särskilt när det gäller avsättning av arbetstid och formella krav för befordran, och erkänna den roll som personalmobilitet spelar för att förbereda, uppmuntra och därefter stödja inlärarnas mobilitet.
- 4) Informera om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte genom att
- a) inrätta initiativtagare till mobilitet i utbildningssyfte – samordnare, kontaktpunkter, ambassadörer eller särskilda informationscentrum för mobilitet i utbildningssyfte – på regional eller lokal nivå för att sprida sakkunskap till regionala och lokala utbildningsanordnare, organisationer i det civila samhället och privata organ, stödja deltagande i mobilitet i utbildningssyfte och uppmuntra samordnarna att bilda nätverk på nationell nivå och EU-nivå,
 - b) erbjuda inlärare riktad information om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte under hela cykeln för livslångt lärande, bland annat i skolor och ungdomscentrum, bland anordnare av yrkesutbildning och vuxenutbildning, anordnare av ungdomsarbete och volontärarbete, högre utbildningsanstalter och arbetsgivare, genom att bygga vidare på främjare av mobilitet i utbildningssyfte och ta med information om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte i studie- och yrkesvägledning,

- c) lyfta fram fördelarna med en mobilitetsperiod utomlands och ge råd, tips och mentorskap, särskilt för inlärare med begränsade möjligheter, bland annat genom att på bästa sätt utnyttja appen för Erasmus+,
 - d) uppmuntra värdorganisationer att säkerställa ett smidigt mottagande av anländande inlärare, bland annat genom tillgång till information och relevant material,
 - e) upprätta en koppling mellan mobilitet i utbildningssyfte och arbetskraftens mobilitet genom att knyta kontakter mellan dem som främjar mobilitet i utbildningssyfte och mobilitetsrådgivarna i det europeiska samarbetsnätverket för arbetsförmedlingar (Eures),
 - f) lämna information om levnads- och arbetsvillkoren i värdländerna genom att använda den information som finns tillgänglig på Euresportalen om levnads- och arbetsvillkor i alla medlemsstater och Eftaländer och den särskilda delen av EU:s elev- och lärarhörna, bland annat genom att länka denna information till nationella portaler för mobilitet i utbildningssyfte,
- 5) Stödja öppenhet och erkännande av läranderesultat genom att
- a) främja automatiskt erkännande av resultat av studieperioder utomlands inom utbildningssektorer på alla nivåer, inbegripet virtuellt och blandat lärande, genom att ge vägledning och fortbildning för utbildningsanordnare och säkerställa konsekvens i beslutsfattandet om erkännande,
 - b) säkerställa fullständigt automatiskt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands inom högre utbildning genom att fullt ut utnyttja tillgängliga system och verktyg, bland annat att med hjälp av systemet för yttre kvalitetssäkring säkerställa ett fullständigt genomförande av ECTS i enlighet med användarguiden från 2015, med fokus på läranderesultat,
 - c) uppmuntra utbildningsinstitutioner att föra register över beslut om erkännande av läranderesultat för att säkerställa konsekvens och öppenhet i beslutsfattandet med tiden och mellan institutionernas olika organisationsstrukturer och tolkning av begreppet om och definitionen av automatiskt erkännande,
 - d) stödja fullständigt erkännande av kompetens som förvärvats genom mobilitet i utbildningssyfte i icke-formellt och informellt lärande, ungdomsarbete och frivilligarbete genom att främja samarbete kring valideringsarrangemang mellan relevanta organ inom utbildningssektorn, anordnare av icke-formellt lärande och organisationer i det civila samhället så att icke-formella och informella läranderesultat lättare kan användas inom formell utbildning och på arbetsmarknaden,
 - e) stödja utbildningsanordnare och organisatörer av mobilitet i utbildningssyfte för ungdomar, ungdomsarbete och volontärarbete med systematisk användning av EU-ramar och EU-instrument, inbegripet Europass, den flerspråkiga klassificeringen av europeiska färdigheter, kompetenser och yrken, europeiska digitala lärandebevis, den europeiska referensramen för kvalifikationer, Europass-rörlighet och ungdomspasset och/eller nationella ramar för att stödja

identifiering, dokumentation, bedömning och i förekommande fall certifiering av kompetenser som utvecklats genom mobilitet i utbildningssyfte,

- f) vidta åtgärder för ratificering av Unescos globala konvention om erkännande av högre utbildningskvalifikationer för att förbättra ett rättvist och öppet erkännande av kvalifikationer från tredjeländer samt partiellt och tidigare lärande och offentliggöra information om erkännandeprocesserna för tredjelandskvalifikationer och jämförbarhet med nationella kvalifikationer,
 - g) utnyttja politiskt samarbete, särskilt den globala politiska dialogen inom Bolognaprocessen och samarbete mellan erkännande myndigheter och kvalitetssäkringsorgan, för att utveckla kapaciteten vid högre utbildningsanstalter i tredjeländer och anpassa kvalitetssäkringsprocesserna för att maximera läranderesultaten av studenternas erfarenheter av mobilitet och säkerställa ett fullständigt erkännande av mobilitetsperioden fram till studentens examen i hemlandet.
- 6) Stödja övergången till arbetsmarknaden och arbetskraftens mobilitet genom att
- a) underlätta övergången från mobilitet i utbildningssyfte till mobilitet i arbetslivet genom att hjälpa mobila inlärare samt lärare, andra utbildare och ungdomsarbetare att få tillgång till stöd för arbetssökande från offentliga arbetsförmedlingar och från Eures,
 - b) hjälpa inlärare, även nyutexaminerade genom Erasmus+, att praktisera utomlands för att utveckla sin entreprenöriella, innovativa, kreativa och interkulturella kompetens,
 - c) uppmuntra relevanta organisationer att ta emot praktikanter från utlandet, bland annat genom investeringar, medvetandehöjande åtgärder och lättillgänglig information.
- 7) Göra mobilitet i utbildningssyfte mer inkluderande och tillgängligt genom att
- a) sätta upp mål för inkludering på nationell eller regional nivå för mobilitet i utbildningssyfte som bidrar till att nå det mål för inkludering på EU-nivå som anges i led c, och utveckla särskilda åtgärder för att stödja mobilitet för personer med begränsade möjligheter,
 - b) säkerställa att mobilitet i utbildningssyfte finns att tillgå för personer med funktionsnedsättning genom att undanröja hinder och tillgodose deras behov redan i ett tidigt skede av utformningen av lärandeaktiviteten,
 - c) tillhandahålla den nivå av stöd som behövs för att göra mobilitet i utbildningssyfte tillgänglig för personer med begränsade möjligheter, samt tillhandahålla stöd till organisationer som tar emot sådana personer, bland annat genom att avsätta lämplig finansiering på nationell eller regional nivå och genom att främja samverkansfördelar mellan olika finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå,

- d) lämna exakt och aktuell information om tillgänglig finansiering av mobilitet i utbildningssyfte, tidpunkten för utbetalningarna och annat tillgängligt stöd för inlärare,
 - e) uppmuntra fullständiga eller partiella förskottsbetalningar av bidrag och göra det möjligt att överföra bidrag och lån, i enlighet med nationell rätt uppmuntra till att sådana bidrag befrias från skatter och sociala avgifter och behandla bidrag som tilldelas av offentliga eller privata rättsliga enheter på samma sätt, samt informera deltagare i mobilitet om formkrav i fråga om inkomstbeskattning,
 - f) underlätta mobilitet i utbildningssyfte utomlands genom att tillsammans med relevanta nationella och lokala myndigheter åtgärda bristen på studentbostäder för mobila inlärare,
 - g) i enlighet med EU-lagstiftning och nationell lagstiftning säkerställa lämpligt skydd för deltagare i mobilitet, inbegripet lärlingar, praktikanter, unga forskare och ungdomsarbetare, särskilt minderåriga, i fråga om försäkringar, arbetsnormer, hälso- och säkerhetskrav, skatter, social trygghet, inbegripet tillgång till hälso- och sjukvård, samt i förekommande fall möjligheten att tjäna in pensionsrättigheter.
- 8) Göra mobilitet i utbildningssyfte mer miljömässigt hållbar genom att
- a) i tillämpliga fall göra resor med mer hållbara färdsätt till och från utbildningsdestinationer och under mobilitetsperioder till en integrerad del av mobiliteten i utbildningssyfte och tillhandahålla tillräcklig finansiering och vägledning om hållbara resor,
 - b) hjälpa utbildningsanordnare och organisationer i det civila samhället som anordnar mobilitet i utbildningssyfte att integrera hållbarhetspraxis i sin dagliga verksamhet genom utbildning, riktlinjer och utbyte av god praxis,
 - c) hjälpa utbildningsanordnare att fastställa mål och övervakningsmetoder på organisationsnivå för att minska utsläppen av växthusgaser från resor under mobilitet i utbildningssyfte.
- 9) Använda digital teknik för att underlätta mobilitet i utbildningssyfte genom att
- a) stödja utveckling och användning av driftskompatibla it-system baserade på gemensamma europeiska standarder för inlärare, utbildare och personal, i full överensstämmelse med tillämplig dataskyddslagstiftning, för att hantera och registrera erfarenheter av mobilitet i utbildningssyfte, och för organisationer att tillhandahålla information om möjligheter till mobilitet, administrera mobilitet, stödja automatiskt erkännande och minska den administrativa bördan, bland annat genom att ta vara på egenskaperna i initiativet för ett europeiskt studentkort och verktygen på Europass-plattformen, bland annat genom digitalisering av lärandemeriter enligt europeiska digitala referenser för lärande,

- b) bidra till initiativ som stöder forskares mobilitet och tillhandahåller relevanta informations- och stödtjänster, inbegripet Euraxess⁶² och den kommande talangplattformen för det europeiska forskningsområdet⁶³,
 - c) tillhandahålla ekonomiskt stöd och personalstöd till utbildningsanordnare och organisationer i det civila samhället, så att de vid behov kan inrätta och använda digitala verktyg på sin nivå eller använda befintliga digitala verktyg som komplement till fysisk mobilitet,
 - d) stödja utvecklingen av format för blandad och virtuell mobilitet av hög kvalitet genom att anpassa befintliga nationella ramar för att möjliggöra kompletterande innovativa mobilitetsformat som bygger på digital teknik.
- 10) Främja EU:s värden under mobilitet i utbildningssyfte genom att
- a) uppmuntra alla inlärare och utbildare och all personal att delta i värdsamhällenas liv, inbegripet volontärverksamhet, under mobiliteten i utbildningssyfte,
 - b) berika erfarenheterna under mobilitet i utbildningssyfte med utbildning i interkulturell medvetenhet, samhällsengagemang, digital kompetens, mediekompetens, EU:s värden och grundläggande rättigheter,
 - c) ge anländande inlärare, utbildare och personal information som är relevant för det lokala sammanhanget och skapa en välkomnande kultur genom mentorer och administrativt stöd,
 - d) säkerställa att mobila studenter och mobil personal åtnjuter högsta möjliga akademiska frihet och uppmuntra utbildningsinstitutioner att, bland annat genom kvalitetssäkring, utveckla en kvalitetskultur där fullständig respekt för principerna om akademisk integritet är säkerställd även under mobilitet.
- 11) Främja EU som en lärandestdestination genom att
- a) bedriva ett nära samarbete enligt Team Europe-strategin för att göra EU mer attraktivt som lärandestdestination, med hjälp av befintliga nationella och regionala initiativ som projektet Studera i Europa inom högre utbildning,
 - b) underlätta mobilitet i utbildningssyfte med andra delar av världen, särskilt med länder som har utsikter att ansluta sig till EU, genom närmare samarbete mellan deras berörda myndigheter och utbildningsinstitutioner och institutioner i EU, och här kan talangpartnerskap utgöra en ram för starkare samarbetspartnerskap med viktiga tredjeländer enligt ömsesidigt överenskomna mål, och samarbetet kan bidra till att säkerställa att mobilitet i utbildningssyfte indirekt bidrar till att åtgärda kompetensklyftor i tredjeländerna och i EU, till exempel genom inriktning på kompetensbrist i sektorer som påverkas av den gröna och den digitala omställningen och förbättra inlärarnas anställbarhet,

⁶² Euraxess – Researchers in Motion är en samlad kontaktpunkt för forskare och innovörer som vill främja sina karriärer och sin personliga utveckling genom att flytta till andra länder.

⁶³ Denna åtgärd stöds av Horisont Europa-programmet och syftar till att öka interoperabiliteten för karriärer och anställbarheten för forsknings- och innovationstalanger i olika sektorer.

- c) stödja snabbt utfärdande av viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare som väljs ut för en lärandemöjlighet i en medlemsstat, i enlighet med direktiv (EU) 2016/801⁶⁴, eller av viseringar för kortare vistelse i enlighet med förordning (EG) nr 810/2009⁶⁵, beroende på vistelsens planerade längd i EU.

12) Stödja genomförandet av denna rekommendation genom att

- a) senast i maj 2025 ha utarbetat handlingsplaner för 2030–2025 på nationell eller regional nivå i samarbete med alla berörda parter och underrätta kommissionen om hur denna rekommendation ska genomföras inom sektorerna för högre utbildning, yrkesutbildning, skolutbildning och vuxenutbildning samt i ungdoms- och idrottssystem som tar upp både utåtriktad och inkommande mobilitet i utbildningssyfte,
- b) fullständigt samarbeta med kommissionen med de åtgärder som den avser att vidta, såsom förklaras i skälen 27–39.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁶⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/801 av den 11 maj 2016 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pairarbete (EUT L 132, 21.5.2016, s. 21).

⁶⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).